

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અનામત રાખેલ: ૦૮/૧૨/૨૦૨૫

જાહેર કરેલ: ૨૩/૧૨/૨૦૨૫

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

આર/સેકન્ડ અપીલ નં. ૩૩/૨૦૧૪

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે. સી. દોશી

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના
	હા	

=====

મગનભાઈ માવજીભાઈ પટેલ

વિરુદ્ધ

તળશીભાઈ લક્ષ્મણભાઈ વિરાડિયા અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ તરફે શ્રી ભરત ટી. રાવ (૬૯૭)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૪ તરફે શ્રી એ. એમ. પારેખ (૫૬૨)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧, ૧૦, ૧૧, ૧૨, ૨.૧, ૨.૨, ૨.૩, ૨.૪, ૨.૫, ૨.૬, ૨.૭,
૨.૮, ૩, ૫, ૬, ૭, ૮, ૯ તરફે રૂલ બજાવાયેલ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે. સી. દોશી
સી.એ.વી. ચુકાદો

૧. તારીખ ૧૨.૦૮.૨૦૧૪ ના હુકમ દ્વારા, કો-ઓર્ડિનેટ બેંચે કાયદાના નીચે
મુજબના મહત્વના પ્રશ્નો ઘડીને સેકન્ડ અપીલ દાખલ કરેલ છે :-

“(૧) શું કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, રેગ્યુલર સિવિલ અપીલ દાખલ
કરવામાં વિલંબ માફ કરવા માટેની અરજી એવી મિસ. સિવિલ એપિલકેશન નં.
૩૫૫/૨૦૦૬ પાછી ખેંચવાની પરવાનગી આપતો એડિશનલ ડિસ્ટ્રિક્ટ જજ,
ભાવનગરનો વાદગ્રસ્ત હુકમ “હુકમનામા” ની વિભાવના અને અર્થ હેઠળ આવી
શકે, કે જેથી સદર હુકમ સામે હાલની સેકન્ડ અપીલ ટકી શકે તેવી બને?

(૨) જો ઉપર ઘડવામાં આવેલા પ્રશ્ન નં. ૧ નો ઉત્તર હકારાત્મક હોય, તો શું
કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ ના ઓર્ડર ૪૧ રૂલ ૨૨ ની જોગવાઈઓને
ધ્યાને લેતાં, વાદગ્રસ્ત હુકમમાં અહીંના અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા
કોસ ઓબ્જેક્શન નામંજૂર કરવાની જોગવાઈ કરીને ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટે ભૂલ કરી છે
તેમ કહી શકાય?

(૩) જ્યારે વિલંબ માફીની અરજી પાછી ખેંચવાની પરવાનગી આપવામાં
આવી હોવાના કારણે અપીલની કોઈ નોંધણી થઈ ન હતી, ત્યારે શું કોડ ઓફ

સિવિલ પ્રોસિજરના ઓર્ડર ૪૧ રૂલ ૨૨ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલા કોસ ઓબ્જેક્શન ટકી શકે?.”

૨. કેસની હકીકતલક્ષી પૃષ્ઠભૂમિ નીચે મુજબ છે :-

૨.૧. વાદી - જીવરાજભાઈ ગણેશભાઈ વિરાડિયા અને અન્ય લોકોએ સિદસર ગામની ૪ એકર ૩૬ ગૂંઠા ક્ષેત્રફળ ધરાવતી સર્વે નં. ૫૫ ની જમીનના સંબંધમાં લક્ષ્મણભાઈ ગણેશભાઈ વિરાડિયા, મગનભાઈ માવજીભાઈ પટેલ અને ગુજરાત રાજ્ય વિરુદ્ધ સિવિલ દાવો દાખલ કર્યો હતો. વાદીના જણાવ્યા અનુસાર, વાદી અને પ્રતિવાદી નં. ૧ ના પિતા એવા ગુજરનાર ગણેશભાઈ પ્રાગજીભાઈએ તારીખ ૧૬.૦૫.૧૯૮૨ ના રોજના રજિસ્ટર્ડ વેચાણ દસ્તાવેજ નં. ૫૮૭ થી પટેલ નાનજીભાઈ લાલજીભાઈ પાસેથી દાવો વાળી જમીન ખરીદી હતી. વાદીના પિતાનું તારીખ ૧૩.૧૨.૧૯૮૩ ના રોજ અવસાન થયું હતું અને તેમના અવસાન પછી, વાદી અને પ્રતિવાદી નં. ૧ ને વારસામાં દાવો વાળી જમીન મળી હતી અને તેઓ સંયુક્ત રીતે તેનો કબજો ધરાવતા હતા. પ્રતિવાદી નં. ૧ એ કોરા કાગળ પર વાદીના અંગૂઠાનું નિશાન મેળવી લીધું હતું અને વાદીઓની સંમતિ વિના પ્રતિવાદી નં. ૨ ની તરફેણમાં દાવો વાળી જમીન વેચવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. પ્રતિવાદી નં. ૨ એ બાકીના પ્રતિવાદીઓ સાથે મળીને દાવો વાળી જમીનના મહેસૂલી રેકૉર્ડમાં મહેસૂલી નોંધ પ્રમાણિત કરાવવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. વાદીઓએ પ્રતિવાદીઓ દ્વારા તેમના કબજામાં ખલેલ પહોંચાડવામાં ન આવે તેવી રાહત મેળવવા માટે દાવો દાખલ કર્યો હતો અને તે મતલબના કાયમી

મનાઈહુકમની માંગણી કરવામાં આવી હતી.

૨.૨. વાદીઓનો દાવો હુકમનામું કરવામાં આવ્યો હતો. એવી જાહેરાત કરવામાં આવી હતી કે દાવો વાળી જમીન વાદીઓ અને પ્રતિવાદી નં. ૧ ની સંયુક્ત માલિકીની હોવાથી, પ્રતિવાદી નં. ૧ ને પ્રતિવાદી નં. ૨ સાથે મળીને કોઈપણ પ્રકારે દાવો વાળી જમીનમાં વાદીઓના કબજામાં અવરોધ ઊભો કરવાનો કોઈ હક કે અધિકાર નથી. વધુમાં એવી જાહેરાત કરવામાં આવી હતી કે જો પ્રતિવાદી નં. ૧ અને ૨ એ સંયુક્ત રીતે અથવા વ્યક્તિગત રીતે દાવો વાળી જમીનના સંબંધમાં કોઈ બાનાખત અથવા કોઈપણ વ્યવહાર કર્યો હોય, તો તે વાદીઓ માટે બંધનકર્તા નથી અને બિનઅસરકારક તથા રદબાતલ અને શૂન્ય છે.

૨.૩. રાજ્ય સરકારને ગુજરાત ગણેશભાઈ પ્રાગજીભાઈના કાયદેસરના વારસદારોના નામ સિવાય મહેસૂલી રેકૉર્ડમાં અન્ય કોઈનું નામ દાખલ ન કરવા કાયમી મનાઈહુકમથી મનાઈ ફરમાવવામાં આવી હતી. પ્રતિવાદી નં. ૧ થી ૨ ને સંમતિ વિના દાવો વાળી જમીનની સંયુક્ત માલિકીમાં દખલગીરી કરવા કે અવરોધ ઊભો કરવા સામે કાયમી ધોરણે મનાઈ ફરમાવવામાં આવી હતી.

૨.૪. મૂળ પ્રતિવાદી નં. ૧ ના કાયદેસરના વારસદારો - તળશીભાઈ લક્ષ્મણભાઈ વિરાડિયાએ રેગ્યુલર સિવિલ સ્યુટ નં. ૫૮૭/૧૯૯૪ માં પસાર કરવામાં આવેલા ચુકાદા અને હુકમનામા સામે કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજરના ઓર્ડર ૪૧ સાથે વંચાણે લેતાં કલમ ૯૬ હેઠળ અપીલ દાખલ કરવામાં થયેલ વિલંબ માફ કરવા માટે વિદ્વાન ડિસ્ટ્રિક્ટ જજ, ભાવનગરની અદાલત સમક્ષ લિમિટેશન એક્ટની

કલમ ૫ હેઠળ મિસ. સિવિલ એપિલકેશન નં. ૩૫૫/૨૦૦૬ દાખલ કરી હતી. સિવિલ મિસ. એપિલકેશનની સુનાવણી પેઝિંગ હતી તે દરમિયાન, અરજદારે વિલંબ માફી માટેની અરજી બિનશરતી રીતે પાછી ખેંચવા માટે આંક ૨૬ થી પુરસીસ દાખલ કરી હતી. હાલના અપીલકર્તાએ આંક ૨૯ થી વાંધો દાખલ કર્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે સિવિલ મિસ. એપિલકેશનના અરજદાર મૂળ વાદી સાથે મળીને કામ કરી રહ્યા છે અને મિસ. સિવિલ એપિલકેશન પાછી ખેંચવાથી અપીલકર્તાના અધિકારને પ્રતિકૂળ અસર થશે, તેથી સિવિલ મિસ. એપિલકેશનના અરજદારને તે પાછી ખેંચવાની પરવાનગી આપવી જોઈએ નહીં.

૨.૫. વિદ્વાન ડિસ્ટ્રિક્ટ જજ, ભાવનગરે તારીખ ૦૭.૦૩.૨૦૧૩ ના હુકમથી અરજદારને સિવિલ મિસ. એપિલકેશન નં. ૩૫૫/૨૦૦૬ પાછી ખેંચવાની પરવાનગી આપી હતી અને તે મુજબ, લિમિટેશન એક્ટની કલમ ૫ હેઠળ દાખલ કરાયેલી સદર અરજીનો નિકાલ કર્યો હતો.

૨.૬. તારીખ ૦૭.૦૩.૨૦૧૩ ના હુકમથી વ્યથિત થઈને, હાલના અપીલકર્તા આ અદાલત સમક્ષ ઉપસ્થિત થયા છે.

૩. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી બી.ટી. રાવ અને સામાવાળા નં. ૪ તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી એ.એમ. પારેખને સાંભળ્યા. બાકીના સામાવાળાઓને બજવણી થયેલ છે પરંતુ કોઈ ઉપસ્થિત રહ્યું નથી.

૪. અપીલકર્તા તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી રાવ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી એકમાત્ર

દલીલ એ છે કે સિવિલ મિસ. એપ્લિકેશન તેમજ અપીલ પર હાલના અપીલકર્તાને નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી. સિવિલ મિસ. એપ્લિકેશનના અરજદારે અન્ય વ્યક્તિઓ સાથે મળીને તેમજ સાંઠગાંઠ કરીને અપીલકર્તાના અધિકારને જતો કરાવવાના આશયથી બિનશરતી રીતે સિવિલ મિસ. એપ્લિકેશન પાછી ખેંચી લીધી અને તે રીતે અપીલકર્તાને કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજરના ઓર્ડર ૪૧ રૂલ ૨૨ હેઠળ કોસ ઓબ્જેક્શન દાખલ કરતા અટકાવ્યા હતા. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સુપરિન્ટેન્ડિંગ એન્જિનિયર વિ. બી. સુબ્બા રેડ્ડી [(૧૯૯૪) ૪ એસ.સી.સી. ૪૨૩] ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાને ધ્યાને લેતાં કોસ ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવાનો અધિકાર એ પ્રક્રિયાગત સ્વરૂપનો હોવા છતાં મૂળભૂત અધિકાર છે. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે કોસ ઓબ્જેક્શન એ અપીલ સિવાય બીજું કંઈ નથી, વાસ્તવમાં કોસ ઓબ્જેક્શનમાં અપીલના તમામ લક્ષણો રહેલા છે અને તે મેમોરેન્ડમના સ્વરૂપમાં દાખલ કરવામાં આવે છે; તેને સી.પી.સી. ના ઓર્ડર ૪૧ રૂલ ૧ ની જોગવાઈ લાગુ પડશે, જ્યાં અપીલ પાછી ખેંચી લેવામાં આવે અથવા કસૂરના કારણે નામંજૂર કરવામાં આવે ત્યાં પણ કોસ ઓબ્જેક્શન હજુ પણ સાંભળી શકાય છે અને તેનો નિર્ણય કરી શકાય છે. આ સિદ્ધાંત લાગુ કરતાં, વિદ્વાન વકીલ શ્રી રાવે રજૂઆત કરી હતી કે વિદ્વાન ડિસ્ટ્રિક્ટ જજે લિમિટેશન એક્ટની કલમ ૫ હેઠળ દાખલ કરાયેલી અરજી પાછી ખેંચવાની અરજદારને પરવાનગી આપવી જોઈતી ન હતી અને જો તેની પરવાનગી આપવામાં આવી હોય અને તેનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હોય તો પણ, અપીલકર્તાનું પ્રસ્તાવિત

કોસ ઓબ્જેક્શન હજુ પણ અસ્તિત્વ ધરાવતું હોવાથી તેનો નિર્ણય કરવો જરૂરી હતો. તેથી, સેકન્ડ અપીલ મંજૂર કરવા અને વિદ્વાન ડિસ્ટ્રિક્ટ જજને પ્રસ્તાવિત કોસ ઓબ્જેક્શનનો નિર્ણય કરવાનો નિર્દેશ આપવા રજૂઆત કરવામાં આવે છે.

૫. ઉપરોક્ત રજૂઆતો સામે, સામાવાળા નં. ૪ તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી પારેખ એવી રજૂઆત કરે છે કે સેકન્ડ અપીલમાં વાદગ્રસ્ત હુકમ એ કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર, ૧૯૦૮ (સંક્ષિપ્તમાં ‘સી.પી.સી.’) ની કલમ ૨(૨) હેઠળનું હુકમનામું નથી. તેમની એવી રજૂઆત છે કે તેના બદલે તે સી.પી.સી. ની કલમ ૨(૧૪) ના અર્થ હેઠળનો હુકમ છે. તે સિવિલ કોર્ટના કોઈપણ નિર્ણયની ઔપચારિક અભિવ્યક્તિ છે. તેથી, હુકમનામાના અભાવે સેકન્ડ અપીલ ટકી શકે તેવી નથી. વિદ્વાન વકીલ શ્રી પારેખે સી.પી.સી. ના ઓર્ડર ૨૩ રૂલ ૧ નો સંદર્ભ આપ્યો અને રજૂઆત કરી કે પોતાની અરજી બિનશરતી રીતે પાછી ખેંચવાનો અરજદારનો અબાધિત અધિકાર છે. તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વિલંબ માફી માંગતી દાખલ કરાયેલી અરજી પાછી ખેંચવાની પરવાનગી આપતા હુકમ સામે સેકન્ડ અપીલ ટકી શકે તેવી નથી. આમ, આ સેકન્ડ અપીલ નામંજૂર કરવા માટે દલીલ કરવામાં આવી છે.

૬. મેં પક્ષકારો તરફેના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા છે.

૭. સેકન્ડ અપીલના પ્રવેશ વખતે કો-ઓર્ડિનેટ બેંચે કાયદાનો એવો પ્રશ્ન ઘડ્યો હોવાથી કે રેગ્યુલર સિવિલ અપીલ દાખલ કરવામાં વિલંબ માફ કરવા માટેની અરજી એવી મિસ. સિવિલ એપિલેશન પાછી ખેંચવાની પરવાનગી આપવાને

‘હુકમનામું’ ગણી શકાય કે કેમ, તો કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજરની કલમ ૨(૨) નો સંદર્ભ લઈએ જે હુકમનામાની વ્યાખ્યા આપે છે.

“(૨) "હુકમનામું" એટલે ન્યાયિક નિર્ણયની એવી ઔપચારિક અભિવ્યક્તિ કે જે, તેને વ્યક્ત કરનાર અદાલતના સંબંધમાં જ્યાં સુધી હોય ત્યાં સુધી, દાવામાં વિવાદ હેઠળની તમામ અથવા કોઈપણ બાબતોના સંબંધમાં પક્ષકારોના અધિકારોનો નિર્ણાયક રીતે નિર્ણય કરે છે અને તે કાં તો પ્રાથમિક અથવા આખરી હોઈ શકે છે. તેમાં દાવાઅરજી નામંજૂર કરવાનો અને કલમ ૧૪૪ હેઠળના કોઈપણ પ્રશ્નનો નિર્ણય કરવાનો સમાવેશ થતો ગણાશે, પરંતુ તેમાં નીચેનાનો સમાવેશ થશે નહીં-

(એ) એવો કોઈપણ ન્યાયિક નિર્ણય કે જેમાંથી અપીલ એ હુકમ સામેની અપીલ તરીકે થઈ શકતી હોય, અથવા

(બી) કસૂરના કારણે નામંજૂર કરવાનો કોઈપણ હુકમ.

સ્પષ્ટીકરણ.- હુકમનામું ત્યારે પ્રાથમિક હોય છે જ્યારે દાવાનો સંપૂર્ણ નિકાલ થઈ શકે તે પહેલાં આગળની કાર્યવાહી કરવાની બાકી હોય. તે ત્યારે આખરી હોય છે જ્યારે આવો ન્યાયિક નિર્ણય દાવાનો સંપૂર્ણ નિકાલ કરે છે. તે આંશિક રીતે પ્રાથમિક અને આંશિક રીતે આખરી હોઈ શકે છે;”

૮. આમ, ‘હુકમનામું’ શબ્દ એ તેને વ્યક્ત કરનાર અદાલત દ્વારા ન્યાયિક નિર્ણયની એવી ઔપચારિક અભિવ્યક્તિ છે, જે વિવાદ હેઠળની તમામ અથવા

કોઈપણ બાબતોના સંબંધમાં પક્ષકારોના અધિકારોનો નિર્ણાયક રીતે નિર્ણય કરે છે.

૯. ‘હુકમ’ શબ્દ કોડ ઓફ સિવિલ પ્રોસિજર ની કલમ ૨(૧૪) માં વ્યાખ્યાયિત થયેલ છે. તે નીચે મુજબ વંચાય છે :-

“(૧૪) "હુકમ" એટલે સિવિલ કોર્ટના કોઈપણ એવા નિર્ણયની ઔપચારિક અભિવ્યક્તિ કે જે હુકમનામું નથી;”

૧૦. આમ, હુકમ એ સિવિલ કોર્ટના કોઈપણ એવા નિર્ણયની ઔપચારિક અભિવ્યક્તિ છે કે જે હુકમનામું નથી.

૧૧. આ સેકન્ડ અપીલમાં વાદગ્રસ્ત હુકમ સિવિલ મિસ. એપ્લિકેશન નં. ૩૫૫/૨૦૦૬ માં આંક ૧ નીચે પસાર કરવામાં આવ્યો છે, કે જે પ્રથમ અપીલ દાખલ કરવામાં થયેલ વિલંબ માફ કરવા માટે લિમિટેશન એક્ટ ની કલમ ૫ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવી હતી. તે અરજદાર – તલશીભાઈ લક્ષ્મણભાઈ વિરાડીયા દ્વારા બિનશરતી રીતે પાછી ખેંચી લેવામાં આવી છે. વિદ્વાન ડિસ્ટ્રિક્ટ જજે આંક ૧ નીચે હુકમ પસાર કરીને બિનશરતી રીતે પાછી ખેંચવાની અસર આપી છે અને સિવિલ મિસ. એપ્લિકેશન નં. ૩૫૫/૨૦૦૬ નો નિકાલ કર્યો હતો. આંક ૧ નીચેના હુકમના સ્વરૂપનું અવલોકન કરતાં, જે આ સેકન્ડ અપીલમાં વાદગ્રસ્ત છે, દેખીતી રીતે, તે એક ‘હુકમ’ છે. તે સી.પી.સી. ની કલમ ૨(૨) હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબનું ‘હુકમનામું’ નથી. તે વિરોધી મુકદ્દમામાં ઉપસ્થિત

થયેલા પક્ષકારોના અધિકારોનો નિર્ણય કરતો નથી. તે માત્ર સિવિલ મિસ. એપિલકેશનના અરજદારને સિવિલ મિસ. એપિલકેશન પાછી ખેંચવાની પરવાનગી આપે છે. તેથી સેકન્ડ અપીલ મારફતે આંક ૧ નીચેના હુકમને પડકારવો એ ટકી શકે તેમ નથી.

૧૨. વિદ્વાન વકીલ શ્રી રાવની મુખ્ય રજૂઆત એવી છે કે અપીલકર્તા કોસ ઓબ્જેક્શન દાખલ કરી શક્યા નહીં કારણ કે સિવિલ મિસ. એપિલકેશન નં. ૩૫૫/૨૦૦૬ ના અરજદારે મૂળ વાદી સાથે મળીને વિલંબ માફ કરવા માટેની સિવિલ મિસ. એપિલકેશન પાછી ખેંચી લીધી છે. વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે કોસ ઓબ્જેક્શન એ અપીલની અસર ધરાવે છે અને મુખ્ય અપીલ પાછી ખેંચી લેવામાં આવે અથવા નામંજૂર કરવામાં આવે તો પણ તે ટકી રહે છે.

૧૩. સી.પી.સી. નો ઓર્ડર ૪૧ રૂલ ૨૨ કોસ ઓબ્જેક્શન વ્યાખ્યાયિત કરે છે, તે નીચે મુજબ વંચાય છે :-

૨૨. સુનાવણી પર સામાવાળો હુકમનામા સામે વાંધો લઈ શકે જાણે કે તેણે અલગ અપીલ દાખલ કરી હોય.

(૧) કોઈપણ સામાવાળો, ભલે તેણે હુકમનામાના કોઈપણ ભાગ સામે અપીલ કરી ન હોય, માત્ર હુકમનામાનું સમર્થન જ કરી શકે તેમ નથી પરંતુ એમ પણ જણાવી શકે છે કે કોઈપણ મુદ્દાના સંબંધમાં નીચેની અદાલતમાં તેની વિરુદ્ધ થયેલું તારણ તેની તરફેણમાં હોવું જોઈતું હતું; અને હુકમનામા સામે એવો

કોઈપણ કોસ ઓબ્જેક્શન પણ લઈ શકે છે જે તે અપીલ મારફતે લઈ શક્યો હોત, શરત એ છે કે તેણે અપીલની સુનાવણી માટે નિયત કરેલા દિવસની નોટિસની તેના પર અથવા તેના વકીલ પર બજવાણી થયાની તારીખથી એક મહિનાની અંદર, અથવા એપેલેટ કોર્ટ યોગ્ય જણાય તેટલી વધારાની મુદત આપે તેની અંદર, એપેલેટ કોર્ટમાં આવો વાંધો દાખલ કર્યો હોય.

સ્પષ્ટીકરણ-

જે ચુકાદા પર અપીલ હેઠળનું હુકમનામું આધારિત છે તે ચુકાદામાં અદાલતના કોઈ તારણથી વ્યથિત થયેલ સામાવાળો, આ નિયમ હેઠળ, સદર હુકમનામું તે તારણ પર આધારિત છે ત્યાં સુધી તેના સંબંધમાં કોસ ઓબ્જેક્શન દાખલ કરી શકે છે, ભલે દાવાના નિર્ણય માટે પર્યાપ્ત હોય તેવા અન્ય કોઈપણ તારણ પર અદાલતના નિર્ણયના કારણે, હુકમનામું સંપૂર્ણપણે અથવા અંશતઃ તે સામાવાળાની તરફેણમાં હોય.

(૨) વાંધાનું સ્વરૂપ અને તેને લાગુ પડતી જોગવાઈઓ-

આવો કોસ ઓબ્જેક્શન મેમોરેન્ડમના સ્વરૂપમાં રહેશે, અને રૂલ ૧ ની જોગવાઈઓ, જ્યાં સુધી તે અપીલના મેમોરેન્ડમના સ્વરૂપ અને વિગતોને સંબંધિત છે ત્યાં સુધી, તેને લાગુ પડશે.

૧૪. કોસ ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવા માટે, સામાવાળા તરીકે દર્શાવેલી વ્યક્તિ, ભલે તેણે હુકમનામાના કોઈપણ ભાગ સામે અપીલ કરી ન હોય, તોપણ તે

હુકમનામાને સમર્થન આપવાનું ચાલુ રાખતાં, પોતાની તરફેણમાં નિર્ણય ન થયો હોય તેવા કોઈપણ મુદ્દાના સંબંધમાં એપેલેટ કોર્ટ સમક્ષ વાદગ્રસ્ત ચુકાદા વિરુદ્ધના તારણોને પડકારી શકે છે. સામાવાળાએ તેને અથવા તેના વકીલ પર અપીલની સુનાવણી માટે નિયત દિવસની નોટિસની બજવણીની તારીખથી એક માસની અંદર આવો વાંધો દાખલ કરેલ હોય. આમ, અપીલમાં નોટિસ મળ્યાની તારીખથી એક માસની અંદર કોસ ઓબ્જેક્શન દાખલ કરી શકાય છે. હાલના કેસમાં, વિદ્વાન એપેલેટ કોર્ટ દ્વારા અપીલ રજિસ્ટર કરવામાં આવી નથી. રેગ્યુલર સિવિલ સ્યુટ નં. ૫૮૪/૧૯૯૪ માં પસાર કરવામાં આવેલા ચુકાદા સામે અપીલ દાખલ કરવામાં ૧૦૩ દિવસનો વિલંબ થયો હતો. તલશીભાઈ લક્ષ્મણભાઈ વિરાડીયા કે જેઓ રેગ્યુલર સિવિલ સ્યુટ નં. ૫૮૪/૧૯૯૪ ના ચુકાદા અને હુકમનામાથી વ્યથિત હતા તેમણે લિમિટેશન એક્ટની કલમ ૫ હેઠળ ૧૦૩ દિવસનો વિલંબ માફ કરવા માટે સિવિલ મિસ. એપ્લિકેશન દાખલ કરી હતી. જોકે, સિવિલ મિસ. એપ્લિકેશન નં. ૩૫૫/૨૦૦૬ ની સુનાવણી દરમિયાન, તેમણે બિનશરતી રીતે સદર અરજી પાછી ખેંચી લીધી છે. સદર અરજી બિનશરતી પાછી ખેંચવાનો સદર અરજદારનો અબાધિત અધિકાર હતો. વિલંબ માફની અરજી દાખલ કરવાને ફર્સ્ટ અપીલ દાખલ કરવા તરીકે ગણી શકાય નહીં કે જે અપીલકર્તાને સી.પી.સી. ના ઓર્ડર ૪૧ રૂલ ૨૨ હેઠળ કોસ ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવાનો અધિકાર આપતી હોય. આ સંજોગોમાં, વિદ્વાન વકીલ શ્રી રાવની રજૂઆત કાયદા મુજબ સંપૂર્ણપણે ગેરસમજભરેલી છે.

૧૫. અપીલકર્તાની એ ભૂલભરેલી માન્યતા છે કે પડકાર હેઠળનો હુકમ એ હુકમનામું છે અને વાદગ્રસ્ત હુકમ દ્વારા કોસ ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવાનો તેનો અધિકાર ટાળવામાં આવ્યો છે. આમ, સેકન્ડ અપીલ ટકી શકે તેવી છે તેવું માનવું ભ્રામક છે.

૧૬. ઉપરોક્ત કારણોની વિચારણા કરતાં, ઘડવામાં આવેલા પ્રથમ પ્રશ્નનો ઉત્તર એવો આપવામાં આવે છે કે આ સેકન્ડ અપીલમાં વાદગ્રસ્ત હુકમ હુકમનામાના અર્થમાં આવતો નથી અને તેથી સદર હુકમ સામે સેકન્ડ અપીલ ટકી શકે તેવી નથી.

૧૭. જો મુદ્દા નં. ૧ નો ઉત્તર હકારાત્મકમાં હોય, તો અદાલતે મુદ્દા નં. ૨ અને ૩ નો ઉત્તર આપવો જરૂરી નથી અને તે મુજબ એવો ઉત્તર આપવામાં આવે છે કે વિલંબ માફી કાર્યવાહીની કાર્યવાહીમાં સી.પી.સી. ના ઓર્ડર જા ૩૯ ૨૨ હેઠળ કોસ ઓબ્જેક્શન દાખલ કરવાની પરવાનગી નથી.

૧૮. ઉપરોક્ત બાબતને ધ્યાને લેતાં, સેકન્ડ અપીલ નામંજૂર કરવામાં આવે છે. અગાઉ આપવામાં આવેલી વચગાળાની રાહત, જો કોઈ હોય તો, તે રદ કરવામાં આવે છે. રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહી, જો કોઈ હોય તો, સંબંધિત વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટને પરત મોકલી આપવામાં આવે.

(જે.સી. દોશી, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====